Rasspecifik avelsstrategi för

Basset Artésien Normand

Fastställd av SKK år …

Ingår i Svenska Kennelklubbens organisation

SVENSKA KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Innehåll

Inledning 3
Regler och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare 3
Historik 4
Population 5
inavelstrend 5
avkomma per avelsdjur ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
importer ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Mål och strategier Handlingsplaner 8
Funktionsegenskaper 8
Nuläge 8
Mål 9
K ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Handlingsplaner 9
Vardagsmentalitet 10
Nuläge 10
Långsiktiga mål 10
Kortsiktiga mål ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Handlingsplaner 10
Hälsa 10
Nuläge 10
Långsiktiga mål 11
Kortsiktiga mål ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Handlingsplaner 11
Exteriör 11
Nuläge 11
Långsiktiga mål 12
Kortsiktiga mål ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Handlingsplaner 12
Handlingsplaner för rasklubben 12
Källförteckning 13
Bilagor 13

Inledning

Bakgrund till rasspecifik avelsstrategi, RAS.

På svenska kennelklubbens Kennelfullmäktige 2001 fattades beslut om att för varje hundras ska finnas en s.k. rasspecifik avelsstrategi (RAS). Målsättningen var att aveln skulle utmynna i friska sunda och mentalt stabila hundar där exteriör och rasens egenskaper skulle värnas. Uppdraget att utforma dessa lades på specialklubbarna som i sin tur i huvudsak delegerade ut arbetet på rasklubbarna, även om samordningsansvaret kvarstår hos specialklubben. RAS skall revideras vart femte år. Gällande BAN har inget nytt RAS tagits fram sedan 2016.

Faktauppgifter till detta RAS har hämtats från SKK:s rasdata och SKK:s avelsdata, FCI:s rasstandard, domarkompendium för **Basset Artésien Normand**, försäkringsstatistik, domarkritiker och uppgifter från enskilda hundägare.

Regler och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare

- Ingen hund skall producera fler än max 3 kullar eller max 20 valpar under sin livstid.
- Upprepade parningar mellan samma individer ska ej göras.
- Alla avelsdjur skall var sunda och rastypiska fri från sjukdom / ohälsa
- Avelsdjuren skall vara meriterade med lägst good på utställning och lägst 3:e pris på drevprov, obesläktad import som kan användas en gång innan meritering.
- Inavelsgraden i varje enskild parning skall ej överstiga 3 %
- Uppfödare rekommenderas att använda så många obesläktade individer som möjligt
- Avelsdebuten ska ske tidigast vid 2 år fyllda, men det är lämpligt om debuten sker senare, vid 3 års ålder

OBS. Då avelsmaterialet i rasen är mycket begränsat kan avelsrekommendation ges till hane som ej uppfyller reglerna för merit enligt ovan, om övriga villkor är uppfyllda.
Avelskommittén hjälper gärna till att leta lämpliga hanar.

Historik

Basset Artésien Normand (BAN) är en fransk, kortbent, drivande jakthund. Det är en korsning av bassets från Artois och bassets från Normandiet, med två välkända uppfödare som drivkrafter, Louis Lane och greve Le Couteuix de Canteleu. Aveln påbörjades på 1870-talet, men det dröjde ända fram tills 1924 innan namnet Basset Artésien Normand antogs. Société Centrale Canine erkände Basset Artésien Normand som ras 1938. Karaktäristiskt för rasen är dess lyrformade framben och ädla huvud. BAN har sedan begynnelsen haft lyrformade framben. Det skall den ha för att bibehålla de jaktegenskaper som den skapats för – långsamt drivande. De första tre exemplaren, en hane och två tikar, togs in i Sverige 1959. År 1965 togs ytterligare en tik in i landet och den första svenska kullen föddes 1966.

Lyrformad front

Population

Nuläge

Registreringar antal valpar (importer inom parentes)

Reg/år	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
tikar	10 (1)	17 (1)	13 (1)	8 (1)	23	10	18 (1)	6 (1)	13(3)	2(2)
Hanar	22(4)	14	13 (1)	12 (2)	25	14	26 (2)	6 (3)	5 (2)	2(1)
Totalt	32 (5)	31(3)	26 (2)	20 (3)	48	24	44 (3)	12(4)	18 (5)	4(3)

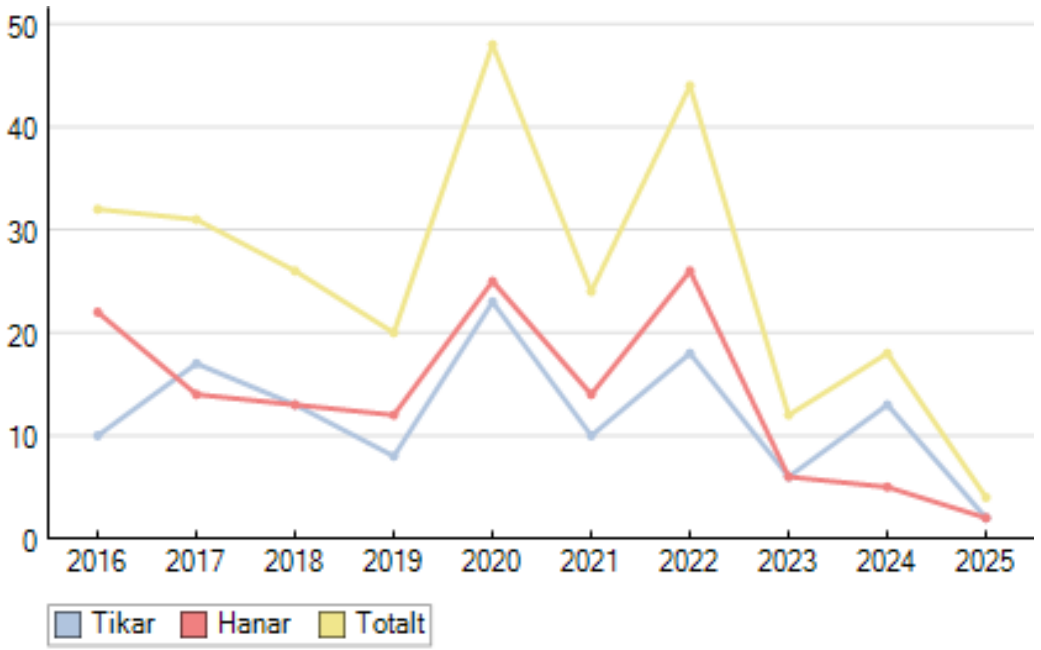

Inavelstrend

Inavel är fortplantning mellan närbesläktade individer dvs att avla inåt och att släktskapen ökar inom populationen. Vanligtvis brukar man med nära släktskapsavel avse avel mellan kusiner och ännu mera närbesläktade individer. En parning mellan hundar som är kusiner och som själva inte är inavlade ger hos avkomman inavelsgraden 6,25 %. En hög inavelsgrad ökar risken för homozygoti (dubblering av gener), vilket medför att gener förloras och man kan få en rad negativa effekter. Kända effekter av inavel är bland annat nedsatt fruktsamhet, minskad kroppsstorlek och nedsatt motståndskraft mot sjukdomar.

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1,9%	3%	3,5%	2,1%	0,5%	1,6%	1,2%	1,8%	1,8%	1%

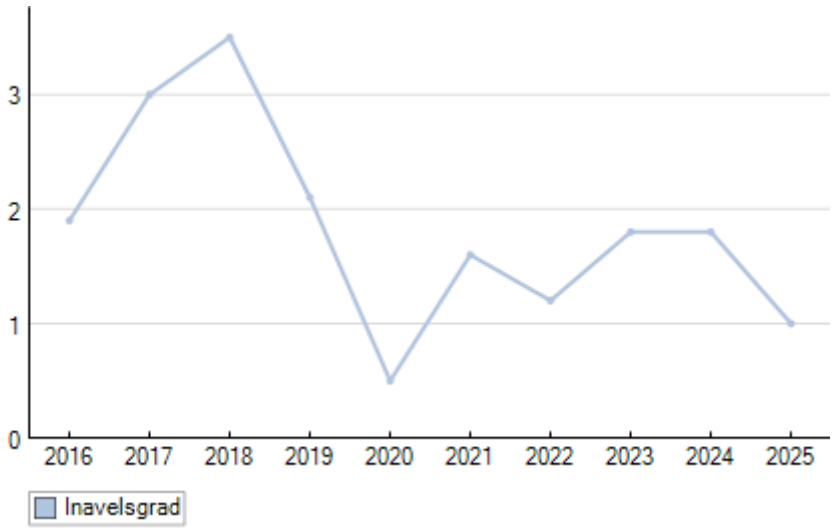

Avkommor per avelsdjur.

Varje individ bär på genetiska skador. Dessa defekter kan ha en recessiv arvbarhet och kommer då inte till uttryck hos den enskilda individen, om den inte nedärvs från både mor och far. Den måste alltså finnas i dubbel uppsättning för att komma till uttryck. Spridningen av defekten kan fortgå under lång tid innan man blir medveten om problemet. Därför utgör en hund som låter sprida sina gener genom allt för många avkommor en hög risk för den fortsatta utvecklingen av problemet i rasen.

Matadoravel innebär att man överanvänder enskilda individer och gör att den genetiska variationen minskar i en ras.

SKK rekommenderar att ingen hund under sin livstid ska producera mer än 25% av det genomsnittliga antal valpar som registrerats per år i rasen, under de senaste fem åren. (Detta kommer då att variera beroende på antal valpar/ år).

Antalet valpar under femårsperioden 2021–2025 var i Sverige 87 valpar (i 14 kullar), 25% av 87 är 22.

BAN får ofta stora kullar. Ett genomsnitt av kullstorleken av alla de kullar som finns redovisade på avelsdata från år 1995 – 2025 är 6,2 valpar/ kull.

Importer

Mellan åren 2016 och 2025 registrerades 28 importer fördelat på 13 tikar och 15 hanar.

- 15 från Norge
- 4 från Danmark
- 2 från Finland
- 3 från Frankrike
- 2 från Nederländerna
- 1 från polen
- 1från Tyskland

(Mellan åren 2016 och 2025 importerades 13 hundar *till* Norge, varav 11 var från Sverige.)

Import och export mellan Sverige och Norge har alltid fungerat smidigt bla för att båda länder har varit förskonade från rabies. I båda länderna används rasen som ensamdrivande hundar.

I många stamtavlor i Norge hittar man ”svenska” hundar. Rasen var tidigare varit numerärt större i Sverige med fler valpkullar. Under de senaste två tre år har Norge haft fler kullar i Sverige och man har ofta använt svenska hundar.

Med detta som bakgrund kan man anta att populationerna i de båda länder är samma (undantaget en del obesläktade importer i båda länder). Man kan dock luras av en lägre procent för individer som är importerad om man endast har 3-leds stamtavla.

Mål och strategier population

Mål

- Att bredda avelsbasen och öka populationen
- Att bibehålla en fortsatt låg genomsnittlig inavelsgrad och sträva efter att inavelsgraden i varje enskild parning ej överstiger 3 %
- Att varje enskild individ under sin livstid inte ska bidra med fler avkommor än 25% av av det genomsnittliga antal valpar som registrerats per år i rasen, under de senaste fem åren
- Att få in fler obesläktade hundar till Sverige via import

Handlingsplaner

- Rekommendera uppfödare att använda så många obesläktade individer som möjligt
- Att verka för att nya blodslinjer tillförs den svenska populationen
- Att öka kunskapen om avel och hälsa genom att anordna föreläsningar i ämnet
- Att rekommendera uppfödare och hanhundsägare att vara väl insatta i RAS
- Att fortsätta verka för att lämna ekonomiskt bidrag till ägare för importerad hund
- Aktivt verka för ökat intresse för rasen befintliga och nya arenor
- Öka avelssamarbetet med Norge.

Funktionsegenskaper

Nuläge

BAN är en långsamt drivande jakthund, som i Frankrike används i packjakt. I Sverige används den som ensamdrivare för jakt på rådjur, hjort, hare och räv. Den är känd för sitt välljudande skall och sin förmåga att spåra dofter och jaga med nosen mot marken.

För att utvärdera rasens jaktegenskaper i Sverige startar man hundarna på drevprov som anordnas av svenska Bassetklubbens lokalavdelningar.

Antalet starter på jaktprov under perioden 2003–2015 var 420 starter av 265 hundar fördelat på:
262 första pris
52 andra pris
41 tredje pris
65 noll pris
Detta innebar 85% prisvärda drevprov (enligt årsboken 2016)

Antal starter på jaktprov under perioden 2016–2025 var 159 starter av 104 hundar. Detta resulterade i 90 % prisvärda drevprov.

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal startande hundar	8	10	13	9	9	10	8	14	10	13
Antal drevprov	11	14	19	14	16	13	13	22	16	21

Mål

- Att öka antalet hundar med drevprovsmeriter.
- Att öka antalet hundar som kommer till start på drevprov

Handlingsplaner

- Information till nya BAN ägare om drevprovsverksamheten i Sverige
- Fortsatt hålla träffar för medlemmar med möjlighet att prova på drevprov samt även viltspår

Vardagsmentalitet

Nuläge

Från rasstandarden*: Det är av stor betydelse att rasen upplevs som glad och mycket tillgiven. Detta är ett av rasens allra viktigaste kännetecken. I Frankrike går den under benämningen ”Frankrikes familjehund nr 1.*

Inga hundar har genomgått MH eller BPH enligt SKK:s avelsdata. Eftersom BAN i sitt användningsområde är en utpräglad jakthund har det varit naturligt att hundarna testats genom funktionstest (jaktprov) och därför har mentaliteten värderats uteslutande på drevprovsresultaten.

Mål

- Att bibehålla rasens mentalitet såsom den glada och tillgivna hund den är.

Handlingsplaner

- Ängsliga eller aggressiva hundar ska inte gå i avel
- Att i en enkätundersökning även fråga specifikt om hundars mentalitet

Hälsa

Nuläge

Hälsoläget för rasen kan beskrivas utifrån den statistik vi inhämtat från försäkringsbolagen:

Sveland: *”Data för rasen är ett väldigt begränsat underlag. De diagnoser som är vanligast förekommande är olika typer av olycksfall. Statistik kan bli missvisande för en så pass liten ras, en individ med flera veterinärbesök kan få stor påverkan på statistiken för rasen. Slutsatsen är att ingen diagnos är utstickande som vanligt förekommande för rasen”.*

Folksam: Redovisningen från Folksam 2017–2025. Här finns 156 veterinärvårdshändelser redovisade. 27 mage/tarm, 12 hjärta, 5 frambenshälta. Man kan dock inte utläsa hur många olika hundar det rör sig om.

Agria: redovisar veterinärvårdshändelser från 2016–2021 i sitt Agria breed profiles:

Vanligaste orsaken till veterinärvård för BAN på organsystemsnivå var problem med mage/tarm; vilket även är den vanligaste orsaken i alla andra raser. En rimlig delförklaring kan vara att hundar gärna äter en del olämpligheter som de hittar.

Problem från rörelseapparaten, men där ligger BAN lägre i frekvens än övriga raser.

Gällande relativ risk, generella orsaker till veterinärvård var nedre luftvägar, samt problem från hjärta högre än för övriga raser.

Går man ner på specifika orsaker så är kardiomyopati/endokardos diagnoser som ligger högre än för övriga raser. Det som sticker ut där är att det är tikarna som har förhöjd risk jämfört med andra raser.

Gällande symtom från rörelseapparaten ligger BAN lägre än övriga raser enligt Agrias statistik. Detta är förvånande då vi har kännedom, från webbenkät samt personlig kännedom, om 10 kullar (Sverige och Norge) drabbade av short ulna från 2020–2022. (Agrias siffror sträcker sig bara fram till 2021 och kan delvis förklara detta).

Mål

- Kartlägga och följa utvecklingen av hälsotillståndet i rasen
- Rekommendera att eventuella avvikelser hos avkomma rapporteras från uppfödare till hanhundsägare och från hanhundsägare till tikägare inför kommande parning samt även till rasklubben.
- Uppfödare skall enbart använda sig av friska avelsdjur, vilket är ett lagkrav och ingår i SKKs grundregler
- Avelsdebut skall ske tidigast vid två år fyllda, men det rekommenderas att det sker senare, vid tre års ålder.

Handlingsplaner

- Upprätta en hälsoenkät för rasen för att få tydligare svar på rasens utmaningar gällande hälsa och mentalitet.

Exteriör

Nuläge

Endast en del av rasens individer deltar på utställning. Majoriteten av dessa har bedömts med excellent och very good. I de fall där hundar som inte uppnår excellent eller very good kan ingen tydligt gemensam faktor anges.

En exteriördomarkonferens har nyligen (2026) ägt rum och där presenterades två rastypiska hundar av rasen. Exteriören presenterads också i ett raskompendium där rasens beskrivs noggrant.

Mål

- Bibehålla rasens konstruktion och rastypiska detaljer relaterat till dess ursprung som drivande hund
- Att storleken är korrekt och håller sig inom 30–36 cm.
- Att bröstkorgen är tillräckligt djup och av god längd
- Att frambenen är starka och lyrformade
- Att fler Basset Artésien Normand blir exteriörbedömda

Handlingsplaner

- Rekommendera uppfödare och hanhundsägare att vara väl förtrogna med rasstandarden och RAS-dokumentet.
- Rekommendera att fler får sina hundar exteriörbedömda.
- Att endast hundar med rastypisk konstruktion skall användas i avel.

Handlingsplaner för rasklubben

- Utbilda/informera uppfödare och hanhundsägare om RAS och om klubbens avelsregler.
- Upprätta en hälsoenkät för rasen som når alla BAN ägare.
- Söka samarbete med norska avelskommittén

Förankringsprocessen

Rasdokumentet har tagits fram av Basset Artésien Normandklubbens (BANKs) avelskommitté med hjälp från styrelsen. Medlemmarna har haft tillgång till ett första utkast via hemsidan och uppmanats att återkoppla detta dokument.
Dokumentet har sedan justerats något och medlemmarna får nu tillgång till det slutgiltiga förslaget via hemsidan och bjuds in till ett digitalt möte för presentation och genomgång gång av dokumentet och inkomma synpunkter på densamma.

Källförteckning

- SKKs hunddata
- SKKs avelsdata
- Uppgifter från försäkringbolag (Agria, Folksam Sveland)
- Exteriördomarkompendiet 2026
- FCI rasstandard digital hälsoenkät via hemsidan
- Personlig kännedom
- Domarkritiker
- Uppgifter från norska avelskommittén

Bilagor